

koalicja
ratujmy
rzeki

Apel Koalicji Ratujmy Rzeki w sprawie projektu budżetu na rok 2024 w dziale 22 Gospodarka wodna

Szanowni Państwo,

Polityka PiS dotycząca wody była dewastująca dla zasobów wodnych kraju i wielokrotnie przez Koalicję Ratujmy Rzeki krytykowana. Gospodarowanie wodą to nie lanie betonu do rzek i budowa autostrad wodnych. Negatywne skutki takiego technokratycznego podejścia były i są widoczne po katastrofie na Odrze w 2022 r. Koalicja 15 października deklarowała radykalną zmianę tej polityki.

Dokonując świątecznej oceny rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2024 w części dot. gospodarki wodnej byliśmy pełni nadziei, iż będzie on choćby w części odzwierciedleniem obietnic wyborczych i umowy koalicyjnej. Niestety, analiza dostępnych dokumentów i stenogramu posiedzenia Komisji Gospodarki Morskiej Żeglugi Śródlądowej pokazuje, że projekt budżetu nie tylko nie przybliżył nas do spełnienia wyborczych obietnic Koalicji 15 października, ale znacząco nas od nich oddala.

Z przyczyn obiektywnych zaplanowane wydatki PGW WP i lista inwestycji w Projekcie budżetu na 2024 rok Ministerstwa Infrastruktury to scheda po ministrze Marku Gróbarczyku i podległych mu ciałach, a nie plany Koalicji. **Choć jesteśmy w pełni świadomi uwarunkowań politycznych i presji szybkiego uchwalenia ustawy budżetowej przez Sejm i Senat, apelujemy o modyfikację planowanych wydatków, z zastosowaniem kryterium "Mniej betonu, więcej renaturyzacji". Apelujemy o natychmiastowe wykreślenie tych inwestycji, które, nie mają obiektywnego uzasadnienia ekonomicznego i społecznego.** Tych, których cele to lista życzeń ustępującej władzy, a nie rzeczywista odpowiedź na potrzeby współczesnego społeczeństwa, które obciążają budżet Państwa i generują niepotrzebne koszty. A jednocześnie, wbrew przedwyborczym obietnicom poszczególnych partii koalicyjnych i deklaracjom Premiera składanym w exposé - nieodwracalnie dewastującym nasze rzeki. Lista szkodliwych inwestycji, na które zaplanowano w wydatkach budżetu państwa W ROKU 2024 na działalność PGW WP 250 mln zł, jest długa, tu wymieniamy te najbardziej absurdalne, społecznie i środowiskowo szkodliwe, ekonomicznie nieuzasadnione z listy "Dotacja celowa na inwestycje w obszarze gospodarki wodnej" :

1. **Stopień wodny Siarzewo na dolnej Wiśle**, na liście nazwany propagandowo „Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki - stopień wodny poniżej Włocławka” (całkowity koszt 7,6 mld zł, inwestycja nieefektywna ekonomicznie - wg analizy finansowej wykonanej dla Wód Polskich w 2020 r. przy nakładach 4,4 mld strata mierzona IRR wyniosłaby **-1,5 mld zł!**; nie uzyskano ostatecznej decyzji środowiskowej, a postępowanie odwoławcze trwa 6 lat!);
2. **Zbiornik Kąty Myscowa na Wisłocze** (wg niezależnych ekspertyz oraz analiz zamówionych przez PGW Wody Polskie - zbiornik nie ma znaczenia przeciwpowodziowego dla doliny Wisłoki, gdyż ochroni mniej osób niż trzeba

wysiedlić pod jego budowę, postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej toczy się już ponad 10 lat);

3. **Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce** (kolejna inwestycja dot. stopnia Malczyce, na którym kilkakrotnie przecinano wstęgę z okazji zakończenia budowy, a którego koszt urósł z 0,6 mld zł do 1,4 mld zł, a, kompensacje określone w decyzji środowiskowej nie zostały w pełni wykonane);
4. **Odbudowa budowli regulacyjnych na dolnej Wiśle** (3 pozycje na liście, w sumie 215 km rzeki, w praktyce oznacza budowę budowli regulacyjnych, nie ma żadnych analiz efektywności ekonomicznej, nie złożono nawet wniosku o decyzję środowiskową, najbardziej optymistyczne prognozy w rządowym dokumencie "Zagospodarowanie dolnej Wisły" wskazują, że transport towarów dolną Wisłą obsłuży co najwyżej 0,4% przeładunków portu Gdańsk);
5. **Zbiornik przeciwpowodziowy Kotłarnia** na rzece Bierawce (brak dowodów na rzeczywiste znaczenie przeciwpowodziowe, ogromne ryzyko budowy "wylęgarni" złotych alg, bo Bierawka to jeden z najbardziej zasolonych dopływów Odry, a stojąca woda sprzyja zakwitom glonów).

Domagamy się również **wstrzymania regulacji Odry** finansowanej m.in. z kredytu Banku Światowego (416,1 mln zł) oraz z Banku Rozwoju Rady Europy (375,5 mln zł) i bezzwłocznej rewizji wydatków planowanych w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.

Koalicja Ratujmy Rzeki rekomenduje przyjęcie najbardziej racjonalnego i najprostszego z punktu widzenia umowy koalicyjnej rozwiązania - wykreślenie wszystkich inwestycji ze wspomnianej listy i przeznaczenie części zaoszczędzonych środków na wdrożenie Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych, który został w roku 2020 opracowany na zamówienie PGW WP, ale który nie doczekał się wdrożenia.

W perspektywie zmian budżetu na 2024 r. oraz średnio i długoterminowej deklarujemy współpracę z resortem odpowiedzialnym za gospodarkę wodną w kompleksowej ocenie planowanych działań i wydatków, tak by w dobie zmian klimatu rzeczywiście zapewniały Polkom i Polakom dostęp do czystej wody i minimalizowały negatywne skutki powodzi i susz.

Z poważaniem

w imieniu Koalicji Ratujmy Rzeki:

Fundacja EkoRozwoju – Krzysztof Smolnicki, Prezes;

Fundacja Greenmind – Jacek Engel, Prezes Zarządu;

Fundacja WWF Polska – Piotr Nieznański, Ekspert ds. polityki środowiskowej;

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków – Justyna Choroś, Liderka zespołu zmian systemowych i rzecznictwa;

Sekcja Przyjaciół Raby Koła Raba Polskiego Związku Wędkarskiego – Paweł Augustynek Halny, Przewodniczący;

Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA – Radosław Gawlik, Prezes;

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja – Jacek Bożek, Prezes;

Towarzystwo na rzecz Ziemi – Karol Ciężak, Członek Zarządu;

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć – Rafał Rykowski, Specjalista ds. komunikacji.

Otrzymują:

Minister Finansów, Pan Andrzej Domański

Minister Infrastruktury, Pan Dariusz Klimczak

Minister Klimatu i Środowiska, Pani Paulina Hennig-Kłoska

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, Pan Arkadiusz Marchewka

Członkinie i Członkowie Komisji Finansów Publicznych z Koalicji 15 Października

Członkinie i Członkowie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Koalicji 15 Października